

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

Ostrowiec Świętokrzyski 21.06.2024 r.

Preambula

Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna z dnia 21 czerwca 2024 r. ustanowiła i wprowadziła w życie „Standardy Ochrony Małoletnich”.

„Standardy Ochrony Małoletnich” składają się z 4 standardów:

1. **Standard I.** – Polityka ochrony małoletnich – dokument powstał w oparciu o przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. Polityka ochrony małoletnich jest dokumentem, który dotyczy całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy – na wszystkich szczeblach organizacji). Polityka została zatwierdzona przez organ zarządzający a za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiada kierownictwo. Kierownictwo w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej wyznaczyło osobę Pani Dyrektor Poradni jako osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki. Polityka ochrony małoletnich jasno i kompleksowo określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu;
 - b) sposób reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji;
 - c) zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko;
 - d) zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko;
 - e) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych;
 - f) zasady przygotowania personelu do stosowania standardów i sposób dokumentowania tej czynności;
 - g) zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz sposób dokumentowania;
 - h) Polityka jest opublikowana na stronie internetowej organizacji/instytucji oraz w jej siedzibie i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne w sposób przystępny i zrozumiały.
2. **Standard II.** – Personel
 - a) W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje.
 - b) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna wymaga o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności. (¹ Od 15 lutego 2024 roku w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606), którą zmieniono ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1304 z późn. zm.), która od wskazanej daty będzie nosiła nazwę: Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, poza obowiązkiem sprawdzenia osoby w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle

Seksualnym – organizacje/instytucje będą zobowiązane do weryfikowania niekaralności swoich pracowników i współpracowników).

- c) Kierownictwo oraz personel zna wysokość kar za nieprzestrzeganie nowych zasad weryfikowania niekaralności osób pracujących z małoletnimi, określonych w Rozdziale V ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
- d) W wprowadzonej Polityce Ochrony Małoletnich określone zostały zasady bezpiecznych relacji całego personelu z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania w placówce są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
- e) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna wyznaczyła osobę Pani Dyrektor jako osobę odpowiedzialną za przygotowanie personelu do wdrożenia standardów.
- f) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna zapewniła swoim pracownikom podstawową edukację na temat stosowania standardów i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia
 - odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji
 - procedury „Niebieskie Karty”.
- g) Cały personel pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
 - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem
 - opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
- h) Personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz aktywnie je wykorzystuje.

3. **Standard III.** – Procedury- opisane w Polityce

- a) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu organizacji, członków rodziny, rówieśników i osób trzecich oraz zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.
- b) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
- c) W Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
- d) Organizacja/instytucja opracowała sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka.
- d) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna wyznaczyła osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń, uruchamianie odpowiedniej ścieżki interwencji i udzielenie dziecku krzywdzonemu wsparcia.

4. **Standard IV.** – Monitoring

- a) Przyjęta Polityka ochrony małoletnich jest weryfikowana raz na 2 lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, a wnioski z oceny są dokumentowane.
- b) W ramach weryfikacji Polityki organizacja/instytucja konsultuje się z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.
- c) Organizacja/instytucja w oparciu o przeprowadzoną ocenę dostosowuje standardy do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
- d) Wyznaczona osoba- w przypadku Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej- dyrektor placówki- przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 1 rok, ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki Ochrony Małoletnich*. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 5* do *Polityki*. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w placówce. Dyrektor poradni dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje kierownictwu placówki.

STANDARD I. POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNICH

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie do Polityki Ochrony Małoletnich

§1

1. Pojęcie „Standardy ochrony małoletnich”, podstawy prawne i cel wdrożenia standardów w życie w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
 - a) **„Standardy ochrony małoletnich”** to dokument skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania w placówce, które mają być przestrzegane i stosowane w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego (dziecka, ucznia, wychowanka).
 - b) Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim, wprowadza „Standardy ochrony małoletnich”. Obowiązek utworzenia niniejszego dokumentu wynika z art. 22b. pkt. 1 (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)- ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Ustawa narzuca obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich każdemu organowi zarządzającemu jednostką systemu oświaty. Zgodnie z art. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 (Dz. U. z 2024 r. poz. 737)- Prawo oświatowe, poradnia psychologiczno- pedagogiczna objęta jest w/w systemem oświaty.
 - c) Zasady przyjęte w niniejszym dokumencie sprawiają, że Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna jest bezpieczna dla dzieci, a personel w niej zatrudniony potrafi zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dziecka oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne.
2. Polityka ochrony małoletnich dotyczy całego personelu placówki, w której przebywają małoletni. Wdrożenie w życie standardów ochrony małoletnich ma na celu:
 - a) zwiększenie świadomości zagrożeń co pozwala w sposób bardziej efektywny aby im zapobiegać,
 - b) skutecznego utworzenia środowiska wolnego od czynników, które mogą doprowadzić do naruszenia praw dziecka,
 - c) realizację ustawowych wytycznych dotyczących zatrudniania pracowników do pracy z dziećmi,
 - d) określenie w sposób jasny i przejrzysty zachowań niedozwolonych względem dzieci
 - e) informowanie i przedstawienie oczekiwanej reakcji i postępowania w przypadku obaw o bezpieczeństwo dzieci.
3. Organ zarządzający Akademicką Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zatwierdzając niniejszy dokument, wyznaczył równocześnie osobę odpowiedzialną za wdrożenie, nadzorowanie i monitoring realizacji Standardów ochrony małoletnich w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
4. Rola oraz zadania osoby wskazanej w pkt. 3 niniejszego standardu została jasno i kompleksowo określona w §2.

§2

1. Rolą osoby odpowiedzialnej za funkcje wskazane w §1 pkt. 2 jest przede wszystkim zaangażowanie w ochronę dzieci przed krzywdzeniem. W Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej rolę taką pełni Dyrektor w/w poradni.
2. Zadania osoby odpowiedzialnej za funkcje wskazane w §1 pkt. 2:
 - a) sporządzenie treści standardów ochrony małoletnich w sposób zgodny z założeniem ustawodawcy (Standardy ochrony małoletnich muszą obejmować podstawowe elementy ustawy wymienionej w §1 pkt. 1 lit b.) oraz dostosowany do charakteru i rodzaju placówki;
 - b) wdrożenie standardów w życie poprzez opublikowanie i szeroko rozumiane promowanie ich wśród całego personelu, rodziców oraz dzieci;
 - c) monitoring standardów mający na celu okresową kontrolę realizacji standardów poprzez weryfikację zgodności procedur oraz prowadzonych działań przyjętych w Standardach ochrony małoletnich.

ROZDZIAŁ II

Objaśnienie terminów

§3

1. „Standardy ochrony małoletnich”- pojęcie częściowo określone w Rozdziale I. W związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich) obowiązują nowe instrumenty ochrony praw dzieci. M.in. na podmioty pracujące z dziećmi nałożony został obowiązek posiadania standardów ochrony małoletnich. Przepisy weszły w życie 15 lutego, natomiast organy prowadzące mają czas do 15 sierpnia 2024 r. na stworzenie i wdrożenie standardów. Po tym terminie organy nadzorcze mogą nakładać kary, jeśli placówki nie będą miały wdrożonych standardów ochrony małoletnich.
2. Polityka ochrony małoletnich – jeden ze standardów ochrony małoletnich; jednocześnie dokument porządkujący standardy ochrony dzieci i opisujący w poszczególnych rozdziałach sposoby wdrażania, realizacji, monitorowania oraz ewaluowania standardów ochrony małoletnich.
3. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci
4. Kierownictwo – osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej instytucji zgodnie z obowiązującym prawem i/lub wewnętrznymi dokumentami jest uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach instytucji.
5. Pracownikiem placówki określa się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
6. Personel – każdy pracownik instytucji bez względu na formę zatrudnienia, który z racji pełnionej funkcji ma kontakt z dziećmi, również potencjalny.
7. Pracownikiem placówki określa się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
8. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
9. Opiekunem dziecka jest rodzic lub opiekun prawny, uprawniony do reprezentacji dziecka.

10. Krzywdzenie dziecka- przez to pojęcie należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki.
11. Dane osobowe dziecka – to zbiór wszelkich informacji na podstawie których można zidentyfikować dziecko.
12. Zgoda rodzica – pisemne oświadczenie co do istotnych spraw dziecka wyrażone przez opiekuna dziecka.
13. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to osoba wyznaczona przez kierownictwo danej placówki, której zadaniem jest sprawowanie nadzoru nad realizacją tej polityki. Pojęcie szerzej opisane w Rozdziale I §2.

ROZDZIAŁ III

Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§4

1. Akademyka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
2. Każdy pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologicznej posiada niezbędną wiedzę o czynnikach ryzyka krzywdzenia dzieci. W ramach wykonywania swoich obowiązków zwraca uwagę na te czynniki oraz umie rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci. W konsekwencji czego potrafi dostosować do nich odpowiednią reakcję.
3. Każdy pracownik zatrudniony w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w celu odpowiedniego monitorowania sytuacji i dobrostanu dziecka, ma obowiązek zapoznania się z definicją krzywdzenia dzieci, sposobami rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci oraz sposobami adekwatnego reagowania w przypadku zidentyfikowania tych czynników.
4. Formy krzywdzenia dzieci, sposoby ich rozpoznawania a także metody reagowania szerzej opisane zostały w Rozdziale IV.
5. Każdy pracownik zatrudniony w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko w placówce. Zasady stanowią *Załącznik nr 2* do niniejszej Polityki Ochrony Małoletnich.
6. Każdy pracownik zatrudniony w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko w placówce. Zasady stanowią *Załącznik nr 3* do niniejszej Polityki Ochrony Małoletnich.
7. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady stanowią *Załącznik nr 4* do niniejszej Polityki Ochrony Małoletnich.

ROZDZIAŁ IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§5

Definicja krzywdzenia dziecka

1. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje krzywdzenie dziecka jako każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.
2. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc wobec dziecka to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jego godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy.

§6

Formy krzywdzenia dziecka

1. Krzywdzenie dziecka może przybierać różne formy, z reguły współwystępujące. Wszystkie mają krótko i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka.
2. Klasyfikacja form krzywdzenia dziecka przedstawia poniższa tabela 1.

Tabela 1. Formy krzywdzenia dzieci

1. Przemoc fizyczna	2. Przemoc emocjonalna	3. Przemoc seksualna	4. Zaniedbanie
- Przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone; - To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś. <u>Uwaga!</u> Klaps to też przemoc! Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od 1 sierpnia 2010 r. * * Art. 96(1). kro. Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.	- Przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. - Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem. - Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy	- Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 rż. - Włączanie dziecka w aktywność seksualną: którą nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. - Aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. - Kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja). - Bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w internecie w celu nawiązania kontaktu). - Komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.	- Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub niespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. - Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka. - Może to dotyczyć takich obszarów jak: – zdrowie, – edukacja, – rozwój emocjonalny, – odżywianie, – schronienie i bezpieczne warunki życia

§7

Symptomy wskazujące na krzywdzenie dziecka

1. Brak oznak i objawów nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia, gdyż w niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. W takiej sytuacji pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej zobligowany jest do potraktowania takich symptomów jako podstawy do rozważenia, czy dziecko nie jest krzywdzone.
2. Obserwując i analizując symptomy krzywdzenia dzieci, pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej ma obowiązek zwrócić uwagę zarówno na symptomy fizyczne, jak i zachowanie dziecka i rodzica/ opiekuna prawnego dziecka.

§8

Krzywdzenie dziecka- oznaki fizyczne

1. Najczęściej obserwowanymi oznakami fizycznego możliwego krzywdzenia dziecka są:
 - a) widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie.
 - b) Rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolica oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy.
 - c) Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia.
 - d) Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia.
 - e) Siniaki okularowe, sińce liczne, często symetryczne, w różnej fazie gojenia.
 - f) Urazy głowy u dzieci poniżej 3 roku życia.
 - g) Okrągłe punktowe poparzenia, oparzenia na plecach i pośladkach u małych dzieci, na grzbietowej powierzchni dłoni, rękawiczkowe/skarpetkowe.
 - h) Złamania u dzieci poniżej 3 rż., złamania kości kończyny górnej u dziecka niechodzącego, złamania spiralne, złamania dystalne, złamania żeber, złamania bez urazu lub po urazie nieadekwatnym np. upadek z kanapy.
 - i) Obrażenia w obrębie jamy ustnej: zasinienia śluzówek warg górnych i dziąseł z rozdarciem wędzielka.
 - j) Stłuczenia i skaleczenia warg, dna jamy ustnej i języka w wyniku prób karmienia na siłę, wpychania smoczka etc., urazy kącików ust, krwioplucie i krwawe wymioty, bezpośrednie urazy podniebienia miękkiego, tylnej ściany gardła, złamania zębów, uszkodzenia dziąseł, złamanie żuchwy.
 - k) Urazy nosa, złamania, krwiaki (zropiałe) przegrody nosa.
 - l) Wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe.
 - m) Odmrożenia, hipotermia.
 - n) Słaby przyrost masy ciała, niedożywienie.

§9

Oznaki wykorzystywania seksualnego dzieci

1. Najczęściej obserwowanymi symptomami i objawami związanymi z wykorzystywaniem seksualnym są:

- a) Uporczywe i/lub nawracające objawy (np. krwawienie, nieprawidłowa wydzielina, ból, dyskomfort) ze strony odbytu/narządów płciowych bez wyjaśnienia medycznego.
- b) Ślady obecności ciała obcego w pochwie lub odbycie. Objawem wskazującym na ciało obce w pochwie może być obfita wydzielina.
- c) Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 roku życia.
- d) Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka i młodzieży powyżej 15 roku życia
- e) Infekcja wirusem HBV (hepatitis B), brodawki wirusowe narządów płciowych (kłykciny kończyste) u dziecka poniżej 15 roku życia.
- f) Ciąża u dziecka poniżej 15 rż. i 9 msc. lub ciąża u nastolatki powyżej 15 rż. będąca wynikiem niedobrowolnej aktywności seksualnej.
- g) Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 rż. lub ciąża u nastolatki pow. 15 rż., w sytuacji, gdy widoczna jest wyraźna różnica w wieku, sile lub stopniu dojrzałości między młodą kobietą a jej partnerem/domniemanym ojcem. Szczególną uwagę należy zwrócić na przypadek związku kazirodczego lub z osobą cieszącą się zaufaniem (na przykład nauczycielem, trenerem sportowym, duchownym) lub jeśli może istnieć podejrzenie wyzyskiwania seksualnego.

§10

Zachowania, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone.

- 1. Wszyscy pracownicy Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zobligowani są do uważnej obserwacji zachowania zarówno dzieci, jak i rodziców/ opiekunów prawnych dzieci.
- 2. Zachowaniami ze strony dziecka, na które należy szczególnie zwrócić uwagę, ponieważ mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone, są:
 - a) Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
 - b) Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
 - c) Wyraźnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna, niż w obecności innych osób.
 - d) Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
 - e) Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
 - f) Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
 - g) Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
 - h) Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem.
 - i) Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem.
 - j) Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
 - k) Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.
 - l) Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
 - m) Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odtwórcze, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub prośenie o dotykanie okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka. Niechęć do przebijania się w towarzystwie innych.
 - n) Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych

3. Zachowaniami ze strony rodzica/ opiekuna, na które należy szczególnie zwrócić uwagę, ponieważ mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone, są:
- a) Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne.
 - b) Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu.
 - c) Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka.
 - d) Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej.
 - e) Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka.
 - f) Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
 - g) Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia.
 - h) Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego.
 - i) Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem.
 - j) Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
 - k) Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
 - l) Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
 - m) Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników.
 - n) Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
 - o) Jest bezradny życiowo, niezaradny, lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
 - p) Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
 - q) Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny
4. Każdy pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej ma obowiązek zwracać uwagę również na symptomy, które mogą wynikać z zaniedbania.
5. Najczęstszymi symptomami wynikającymi z zaniedbania są:
- a) Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane.
 - b) Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków).
 - c) Dziecko lub nastolatek jest ubrany niewłaściwie do pogody.
 - d) Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom.
 - e) Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do jego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu

§11

Kroki w celu ustalenia, czy dziecko może doświadczać krzywdzenia

1. Każdy pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zobligowany jest do podjęcia niżej przedstawionych kroków w celu ustalenia, czy dziecko może doświadczać krzywdzenia.
2. Skrócony przebieg ustalenia czy dziecko może doświadczać krzywdzenia przedstawia Tabela 2.

Tabela 2 Kroki w celu ustalenia, czy dziecko może doświadczać krzywdzenia

KROK 1 Sluchaj i obserwuj - wygląd dziecka i jego zachowanie; - objawy i fizyczne ślady na ciele dziecka; - czy wcześniej zgłaszano krzywdzenie dziecka lub ujawniło to dziecko lub inna osoba; - przebieg interakcji między rodzicem/opiekunem a dzieckiem	KROK 2 Poszukaj wyjaśnienia W sposób otwarty i nieosądzający poszukaj wyjaśnienia dla jakiegokolwiek urazu, symptomu lub objawu występującego u dziecka. <u>Niewystarczające wyjaśnienie to:</u> - nieadekwatne do objawów, symptomów lub zachowań dziecka; - nieadekwatne dla etapu rozwoju lub wieku dziecka; - gdy informacje podawane przez rodziców/opiekunów i samo dziecko są niespójne lub sprzeczne; - gdy wyjaśnienia rodziców/opiekunów co do przyczyny objawu są zmienne w czasie; - gdy rodzice/opiekunowie powołują się na zwyczaje kulturowe lub tradycję – w żadnym wypadku nie usprawiedliwiają one krzywdzenia dziecka	KROK 3 Udokumentuj Zapisz w dokumentacji dziecka dokładnie to, usłyszałeś/łaś i obserwujesz, z adnotacją od kogo pochodzi informacja, kiedy ją otrzymałeś/łaś i dlaczego budzi ona niepokój, co do bezpieczeństwa dziecka.
KROK 4 Rozważ, podejrzewaj lub wyklucz stosowanie przemocy wobec dziecka Jeśli objawy skłaniają Cię do ROZWAŻENIA, że jedną z wielu przyczyn ich wystąpienia może być krzywdzenie dziecka: - Sprawdź, czy nie ma innych symptomów krzywdzenia. - Zbierz więcej informacji od dziecka i jego rodziców/opiekunów. - Zrób notatkę i umieść ją w dokumentacji. - Omów wątpliwości z osobą wskazaną do przyjmowania i prowadzenia interwencji lub z doświadczonym kolegą/ współpracownikiem	KROK 5 Możesz WYKLUCZYĆ, że dziecko jest krzywdzone, jeśli: - Po zebraniu dodatkowych informacji i diagnozie różnicującej stwierdziłeś/łaś medyczną przyczynę objawów. - Dziecko nie prezentuje objawów wskazujących na udział osób trzecich (np. uraz nieprzypadkowy, ciąża u dziewczynki poniżej 15 lat i 9 miesięcy). - Nie występują dodatkowe czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka (np. przemoc domowa w rodzinie, procedura NK). - Omówiłeś/łaś wątpliwości z osobą wskazaną do przyjmowania i prowadzenia interwencji lub z bardziej doświadczoną osobą z zespołu.	KROK 6 INTERWENIUJ Jeśli widzisz wysokie prawdopodobieństwo (PODEJRZEWASZ), że objawy są wynikiem stosowania przemocy wobec dziecka: - Przeprowadź dokładny wywiad - Zapewnij dziecku bezpieczeństwo. - INTERWENIUJ. Postępuj zgodnie z Krokami przedstawionymi w Załączniku nr 1 do Polityki Ochrony Małoletnich w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

3. Każdy pracownik Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej zobowiązany jest do dokumentowania wszystkich działań podjętych w celu ustalenia czy dziecko może doświadczać krzywdzenia.
4. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek wdrożenia procedur, które w jasny i kompleksowy sposób przedstawia *Załącznik nr 1* do niniejszej Polityki Ochrony Małoletnich.

ROZDZIAŁ V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§12

1. Akademyka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Akademyka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§13

1. W Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej obowiązują wytyczne dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych, które powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do internetu możliwy jest tylko i wyłącznie pod nadzorem pracownika.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu. Pracownik placówki czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas zajęć.
4. Pedagog/psycholog przeprowadza z dzieckiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w internecie.
5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale IV niniejszej *Polityki*.

ROZDZIAŁ VI

Monitoring stosowania Polityki Ochrony Małoletnich

§14

1. Kierownictwo Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej wyznacza osobę Pani Dyrektor Placówki jako osobę odpowiedzialną za *Politykę ochrony małoletnich* w tejże placówce.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w *Polityce*.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 1 rok, ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki*. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 5* do niniejszej *Polityki*.
4. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w placówce.
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje kierownictwu placówki.
6. Kierownictwo placówki wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie *Polityki*.

ROZDZIAŁ VII

Przepisy końcowe

§15

1. *Polityka* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników placówki, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.

*Załącznik nr 1 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Jak krok po kroku podjąć interwencję w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego.

KROK 1.

Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora oraz sporządza protokół interwencji, który stanowi osobny *Załącznik nr 6* do niniejszej *Polityki*.

KROK 2.

W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika dyrektor poradni niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki zgodnie z zatwierdzoną Polityką ochrony małoletnich.

KROK 3.

W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką przez specjalistów wg potrzeb. W przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie, pracownik, który wszczął procedurę interwencji – powiadamia specjalistę, stosującego np. komunikację alternatywną lub zespół specjalistów pracujących z małoletnim.

KROK 4.

Dyrektor poradni zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.

KROK 5.

W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a następnie informuje dyrektora i rodziców oraz uzupełnia wymieniony w KROK 1 dokument.

KROK 6.

Kolejne kroki postępowania w sytuacji wymienionej w KROK 5 leżą w kompetencjach danej instytucji. Akademicka Niepubliczna Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

KROK 7.

Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, pracownik zgłaszający incydent, w porozumieniu z dyrektorem poradni, organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności drugiego psychologa. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się notatkę.

KROK 8.

W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, pracownik zgłaszający incydent i dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskie Karty).

Zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) - u.p.p.r. procedura "Niebieskiej Karty" reguluje podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych m.in. przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych oświaty, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (art. 9d ust. 2 u.p.p.r.). Poradnie psychologiczno – pedagogiczne wchodzi w skład systemu oświaty - art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), są zatem zobowiązane do stosowania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) - dalej r.s.p.n.k. W § 15 w zw. z § 11 r.s.p.n.k. został określony sposób działania pracowników poradni w ramach omawianej procedury.

KROK 9.

Dyrektor poradni we współpracy z psychologiem pracującym z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

KROK 10.

Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez poradnię, mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do

sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

KROK 11.

W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć zarówno pacjentów będących jej inicjatorami, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.

KROK 12.

W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy dyrektor poradni wraz z pracownikiem zgłaszającym incydenty, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

*Załącznik nr 2 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Zasady bezpiecznych relacji Personel – dziecko

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej z dziećmi.

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia. Oświadczenie stanowi odrębny *Załącznik nr 7* do niniejszej *Polityki*.

2. Relacje personelu z dziećmi

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji twojego zachowania.

3. Komunikacja z dziećmi

- 1) W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- 2) Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- 3) Nie wolno ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- 4) Nie wolno ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 5) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- 6) Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- 7) Nie wolno ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

- 8) Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

4. Działania z dziećmi

- 1) Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 2) Unikaj faworyzowania dzieci.
- 3) Nie wolno ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 4) Nie wolno ci utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
- 5) Nie wolno ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- 6) Nie wolno ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
- 7) Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

5. Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- 1) Nie wolno ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- 2) Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 3) Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- 4) Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- 5) Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinnaś/ienes reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 6) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- 7) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to np. pomagania dziecku w korzystaniu z toalety.

6. Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

- 1) Nie wolno ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- 2) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- 3) Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- 4) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

7. Bezpieczeństwo online

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także twoich własnych działań w internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać pacjentów, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w twoją cyfrową aktywność.

- 1) Nie wolno ci nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 2) W trakcie konsultacji/terapii osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.

*Załącznik nr 3 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Zasady bezpiecznych relacji Dziecko – dziecko

1. Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

Zasady bezpiecznych relacji określają działania i zachowania akceptowalne oraz niedopuszczalne w relacjach rówieśniczych podczas zajęć grupowych w Poradni.

2. W kontaktach rówieśniczych małoletni powinni:

- 1) słuchać poleceń dorosłych
- 2) zwracać się w razie problemów do pedagoga/ psychologa
- 3) pamiętać o konsekwencjach swojego działania
- 4) opiekować się i udzielać pomocy potrzebującym kolegom/koleżankom
- 5) akceptować i wspierać nowoprzybyłe osoby
- 6) starać się rozwiązać konflikty bez stosowania przemocy
- 7) dbać o zdrowie i życie swoje i innych dzieci
- 8) używać zwrotów grzecznościowych
- 9) pomagać sobie nawzajem
- 10) postępować uczciwie
- 11) być uprzejmym, życzliwym i przyjaznym
- 12) okazywać uczucia, mówić otwarcie o swoich uczuciach, emocjach i poglądach
- 13) wyrażać własne potrzeby
- 14) szanować pracę innych, własność społeczną i indywidualną
- 15) szanować i tolerować potrzeby innych małoletnich, przejawiać postawę akceptacji wobec innych ze szczególnym uwzględnieniem różnic etnicznych i kulturowych oraz potrzeb dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

- 3.** W relacjach dziecko – dziecko niedopuszczalna jest każda forma przemocy. Przejawy agresji należy zgłaszać osobie dorosłej – pedagogowi/ psychologowi, opiekunowi lub rodzicowi.

Każdy małoletni nie powinien:

- 1) wyrządzać żadnej krzywdy innym dzieciom fizycznej (popychać, bić, kopać, gryźć itp.) i psychicznej (obrażać, przezywać, wykluczać z grupy)
- 2) wyśmiewać się z innych
- 3) obrażać się na kolegów
- 4) używać brzydkich słów
- 5) kłócić się z kolegami
- 6) przeszkadzać innym w zabawie i pracy
- 7) niszczyć wytworów pracy innych, zabawek i innych przedmiotów

- 8) krzyczeć, hałasować
- 9) biegać w sali zajęć/terapii i na korytarzu poradni
- 10) zabierać cudzych rzeczy
- 11) uczyć się złych zachowań od dzieci, które postępują niewłaściwie.

*Załącznik nr 4 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Zasady bezpiecznej rekrutacji Personelu w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

1. Poznaj dane kandydata/kandydatki, które pozwolą ci jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności. Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, placówka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a) wykształcenia,
 - b) kwalifikacji zawodowych,
 - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
2. W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
3. Poproś kandydata/kandydatkę o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia. Placówka może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/ kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Placówka nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.) oraz Kodeksu pracy (Art. 221 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1510)).
4. Pobierz dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad

nimi placówka jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym (Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560). – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu placówki.

Aby sprawdzić osobę w Rejestrze placówka potrzebuje następujących danych kandydata/ kandydatki:

- a) imię i nazwisko,
- b) data urodzenia,
- c) pesel,
- d) nazwisko rodowe,
- e) imię ojca,
- f) imię matki.

Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

- 5. Pobierz od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
- 6. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć ci również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
- 7. Pobierz od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (*załącznik nr 9*).
- 8. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
- 9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

10. W przypadku niemożności przedstawienia informacji, o której mowa w punkcie 5 i 7, poproś kandydata/kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych. Formularz takiego oświadczenia stanowi osobny *Załącznik nr 8* do niniejszej *Polityki*.

*Załącznik nr 5 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich – ankieta

	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu <i>Polityka ochrony małoletnich</i> ?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony małoletnich</i> przez innego pracownika?		
6. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
7. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
8. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Polityki ochrony małoletnich</i> ? (odpowiedź opisowa)		

*Załącznik nr 6 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
Imię i nazwisko małoletniego, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
Imię i nazwisko osoby stwierdzającej wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
Imię i nazwisko osoby/osób podejrzaney/ych o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty)	
Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
Informacja ze spotkania z rodzicami	

Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)	
Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokoły	

*Załącznik nr 7 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

**Oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką ochrony małoletnich w Akademickiej
Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i zobowiązaniu do
przestrzegania zasad ochrony dzieci w niej zawartych
(wzór)**

.....
miejsce i data

Ja, nr PESEL
oświadczam, że zapoznałam/em się z treścią *Polityki ochrony małoletnich*, dokumentu wprowadzonego zgodnie
z obowiązującymi przepisami prawa w Akademickiej Niepublicznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.
Ponadto oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania wszystkich zasad ochrony dzieci, które zostały
określone i obowiązują w w/w poradni.

.....
podpis

*Załącznik nr 8 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony dzieci
(wzór)**

.....
miejsce i data

Ja, nr PESEL
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się
przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.
Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi
w i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Pouczenie

Składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą podlega odpowiedzialności karnej zgodnie z § 233 Kodeksu
Karnego.

*Nie potrzebne skreślić

*Załącznik nr 9 do Polityki Ochrony Małoletnich
wprowadzonej z dniem 21 czerwca 2024 r.
w Akademickiej Niepublicznej Poradni
Psychologiczno- Pedagogicznej*

.....

(imię i nazwisko)

.....

(miejscowość, data)

.....

(adres)

.....

Dyrektor Akademickiej Niepublicznej
Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Oświadczenie

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym oświadczam (t.j. Dz.U. 2024 poz. 560), że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/-am / nie zamieszkiwałam* w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1).....

2).....

.....

(data i podpis)

Pouczenie

Składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą podlega odpowiedzialności karnej zgodnie z § 233 Kodeksu Karnego.

*Nie potrzebne skreślić

** do oświadczenia należy załączyć informację z rejestrów karnych wymienionych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi*